

Bereikbaar via Willemwestermann@vvem.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T.a.v. mevrouw Ir. K. Van Gennip

Postbus 90801

2509 LV Den Haag

Datum: 10 november 2023

Onderwerp: Internetconsultatie Wetsvoorstel verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden

Inleidende samenvatting

De Vereniging Van EvenementenMakers (VVEM) en de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF) zien graag dat de essentie van de wet naar de voorgrond treedt, het ondernemen. Onrust kan voorkomen worden door heldere ondernemerscriteria op te stellen en die mee te wegen in de kwalificatie van de arbeidsrelatie.

Het rechtsvermoeden via het uurtarief is interessant. Hiermee wordt een groot deel van de schijnzelfstandigen, zoals we die zien in andere branches als de bezorging en schoonmaak, de mogelijkheid geboden om een arbeidsovereenkomst af te dwingen. Werkgevers spelen hierbij ook een belangrijke rol door werknemers een eerlijk loon te betalen, en opdrachtgevers moeten een eerlijke vergoeding betalen aan zelfstandigen. De evenementenbranche kan hierin meegaan, waarbij het merendeel der zelfstandigen echt ondernemer zal blijken te zijn.

Evenementenbranche

Onderdeel van de economie van Nederland

Evenementen passen binnen de gastvrijheidssector. De gastvrijheidssector is qua samenstelling en omvang te vergelijken met de bouwsector (en zelfs groter dan de landbouwsector). Anders dan die sectoren bestaan de activiteiten veelal uit kortdurend en incidentele activiteiten, de evenementen. Op een bepaalde plek, een bepaald tijdstip en met een bepaalde bezoekersdoelgroep wordt bijeengekomen. De medewerkers hiervan gaan mee in die tijdelijkheid en incidentele werkplek en maken daar juist hun werk van. Logisch dat daar veel zelfstandigen als ondernemer een rol spelen.

Een cijfermatige beschrijving van de gastvrijheidssector:

Gastvrijheidssector 2022	
totale omzet van de Gastvrijheidssector	95,8 miljard euro

aantal banen gastvrijheidssector	790.000 banen
bijdrage aan bruto nationaal product	3,7%
toeristische bestedingen in Nederland	34,5 miljard euro

Een cijfermatige beschrijving van de werkenden in de evenementenbranche:

Evenementenbranche 2022 ¹	
aantal dienstverbanden in de evenementenbranche	76.825 dienstverbanden, in totaal 47.990 fte's
aantal flexibel werkenden, uitzendkrachten of zzp'ers in de evenementenbranche	93.585 flexibel werkenden, uitzendkrachten, zzp'ers, in totaal 73.040 fte's

Onderdeel van de cultuur van Nederland

Evenementen bieden veel speelplekken voor muziekoptredens, theater, plekken voor beeldende kunst. Veel evenementen zijn onderdeel van de culturele infrastructuur, of zouden dat moeten zijn. Denk aan de organisaties die ze vertegenwoordigen, de geldstromen en hun brede herkomst, de arbeidsmarkt die ze bieden, de sterke binding met het beroepsonderwijs, het brengen van cultuur naar bezoekers en het bieden van mogelijkheden tot beoefening in de vrije tijd.

De mensen die achter de schermen werken om dit mogelijk te maken zijn heel divers en op allerlei gebieden werkzaam. Denk aan techniek, logistiek, administratief, horeca et cetera. Een deel van hen heeft een vaste volle baan; veel anderen werken parttime. Ook heel veel mensen hebben voor het ondernemerschap gekozen.

Flexibel werk

Juist bij evenementen is de flexibele inzet van mensen een groot goed. Dat betekent niet dat er een voor de medewerkers slechte situatie ontstaat. Juist een goede organisatie met de juiste tijdelijke medewerkersinzet op de juiste momenten zorgt voor een goed resultaat voor alle betrokkenen.

ZZP is groot goed

Wij zijn trots op onze zelfstandigen en ergeren ons soms aan het negatieve imago dat wordt opgewekt over zelfstandigen. Het goed regelen van deze belangrijke groep samenwerkers is voor ons van groot belang.

¹ Cijfers uit CBS microdata

Concrete opmerkingen bij enige aspecten

A: Werkinhoudelijke aansturing

Projectmatige aansturing naar eenieder moet mogelijk blijven, ook richting ingehuurde zzp'ers. Net als in de arbeidsomstandighedenwetgeving is er veelal sprake van feitelijk werkgeverschap (aanwijzingen voor een goed en veilig vervullen van een werkzaamheid geven) dan van arbeidsrechtelijk werkgeverschap.

B: Organisatorische inbedding

Een groot gedeelte van de evenementenwerkzaamheden zijn uit hun aard kortdurend en incidenteel. We denken dat daarmee deze afweging logisch tot de goede afweging, vaak met afwezigheid van een formele organisatorische inbedding als bedoeld, zal leiden.

C: Werken voor eigen rekening en risico

Wij vinden dit de belangrijkste afweging, waarbij de feitelijke omstandigheden zwaar moeten meewegen (de C+, hoe werkt de werkende doorgaans in het economisch verkeer?). Lastiger daarbij vinden we dat de afweging per opdracht en niet structureel wordt gemaakt. Logischer is dit bijvoorbeeld per jaar aan te kunnen nemen, zodat er niet teveel regeldruk ontstaat.

Het rechtsvermoeden

Een "rechtsvermoeden van een dienstverband" bij een tarief van minder dan € 32,24 per uur is een goed hulpmiddel. Het stellen van een financiële grens geeft handen en voeten aan het rechtsvermoeden.

Goed is dan het ondernemerschap (onderdeel C en C+) centraal te stellen bij tarieven boven € 32,24. Het wetsvoorstel gaat uit van de veronderstelling dat zelfstandigen onvrijwillig werkzaam zijn als zelfstandige tegen lage uurlonen. Dit is wellicht aan de orde in een aantal sectoren, maar niet in de evenementensector. Zelfstandigen hebben vaak bewust gekozen om niet in dienstverband te werken maar als zelfstandige. Naar onze mening dient het onderdeel ondernemerschap (C en C+ gezamenlijk) dan ook als eerste en doorslaggevende factor beoordeeld te worden voor de groep zelfstandigen met een hoger uurtarief dan € 32,24.

Voor zelfstandigen boven de genoemde grens dient in eerste instantie dus gekeken te worden naar het ondernemerschap. Dus of er voor eigen risico en rekening wordt gewerkt. Daarbij dienen zowel de criteria genoemd onder onderdeel C en onderdeel C+ gelijktijdig als eerste betrokken te worden. Daarbij kan in het geval van zelfstandigen in de evenementensector gedacht worden aan zaken als:

- Het financiële risico ligt bij de zelfstandige, met de daarbij behorende aansprakelijkheidsverzekering;
- Het hebben van eigen gereedschappen, hulpmiddelen en een bedrijfsauto;
- Het doen of hebben gedaan van investeringen;
- De presentatie in het maatschappelijke verkeer;
- Inschrijving bij de Kamer van Koophandel en het btw-ondernemer zijn;
- Het hebben van andersoortige verzekeringen om risico's af te dekken.